

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Aarsberetning

om

Det Kongelige Blindeinstitut

i 1891—92.

Af

J. Moldenhawer,

Forstander.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Valentin & Lund.

1892.

Aarsberetning

om

Det Kongelige Blindeinstitut

i 1891—92.

Af

J. Moldenhawer,

Forstander.

Kjøbenhavn.
Trykt hos Valentin & Lund.

1892.

Afgang og Tilgang af Elever.

Elevertallet var ved Slutningen af Skoleåret 1890—91,
den 10. Maj 1891 . . . 57 Dreng og 41 Piger.

I Maj afgik	7	—	5	—
	50	—	- 36	—
og optoges	3	—	- 4	—
	53	—	- 40	—
i Juni afgik	1	—	- 1	— (som Seende)
	52	—	- 39	—
og optoges	5	—	- -	—
	57	—	- 39	—
i September afgik	1	—	- -	—
(ved Døden, i Hjemmet)				
	56	—	- 39	—
og optoges	1	—	- 2	—
	57	—	- 41	—
i Oktober afgik	-	—	- 1	—
	57	—	- 40	—
og optoges	-	—	- 2	—
	57	—	- 42	—

Transport . . .	57	—	-	42	Piger.
November afgik . . .	-	—	-	1	—
(ved Døden, i Hjemmet)					
	57	—	-	41	—
og optoges	2	—	-	-	—
	59	—	-	41	—
i December afgik . . .	-	—	-	1	—
(ved Døden)					
	59	—	-	40	—
i Januar afgik	1	—	-	-	—
(som Aandssvag)					
	58	—	-	40	—
og optoges	-	—	-	1	—
	58	—	-	41	—
i Marts afgik	1	—	-	-	—
(ved Døden)					
	57	—	-	41	—

Ved Skoleaarets Slutning den 3die Juni 1892 var der saaledes 98 faste Elever.

En af de i September optagne Elever deltog i den første Del af Skoleaaret i Undervisningen som Extern. En anden Elev deltog fra den 26de Maj hele Aaret ligeledes som Extern.

En svagsynet Døvstum, som var Elev i det Kongl. Døvstumme-Institut, havde (i 1½ Aar) Adgang til Kurvemagerværkstedet for at lære det vigtigste af Haandværket.

Af de i Aarets Løb afgaaede Elever (11 Dreng og 9 Piger) afgik 2 Dreng og 2 Piger ved Døden, 1 Dreng som Aandssvag og 1 Pige som Seende. De øvrige 14, der vare udlærte, vare følgende:

1) *Peter Raun*, Kurvemager, Klaverstemmer og Musikker, Søn af Gaardejer Raun i N. Vilstrup pr. Haderslev, 21 Aar gl., a'g. efter et Ophold af 9¼ Aar.

2) *Niels Andersen*, Rebslager og Børstenbinder, Søn

af Smed Andersen i Skalborg ved Aalborg, henved 18 Aar gl., afg. efter et Ophold af henved 8 Aar.

3) *Jørgen Marius Hansen*, Kurvemager, Søn af Gaardejer Morten Hansen Eriksen i Horbeløv Sogn paa Falster, 18 Aar gl., afg. efter et Ophold af henved 4 Aar.

4) *Christian Hansen*, Skomager, Søn af Arbejdsmand H. Gotfredsen paa Landsgrav Mark ved Slagelse, $17\frac{3}{4}$ Aar gl., afg. efter et Ophold af $6\frac{1}{2}$ Aar.

5) *Hans Mund*, Børstenbinder, Søn af Gaardbestyrer Claus Mund paa Fylsted Mark pr. Eiby i Fyen, $19\frac{1}{2}$ Aar gl., afg. efter et Ophold af $9\frac{1}{2}$ Aar.

6) *Christian Vilhelm Jensen*, Skomager, Søn af Husmand J. P. Christensen, Gjesteleve Sogn i Fyen, 20 Aar gl., afg. efter et Ophold af 4 Aar.

7) *Otto Brøsch*, Kurvemager og Skomager, Søn af Skomager Brøsch i Ordrup, $18\frac{3}{4}$ Aar gl., afg. efter et Ophold af 9 Aar.

8) *Anders Jacob Andersen*, Maattefletter, Søn af Indsidder H. Andersen i Sørslev Sogn i Fyen, $22\frac{3}{4}$ Aar gl. afg. efter et Ophold af $9\frac{1}{4}$ Aar.

9) *Johanne Steffensen*, Børstenbinderske og Haandarbejderske, Datter af Hjulmand Steffensen i Greis-Sindbjerg Sogn, $20\frac{3}{4}$ Aar gl., afg. efter et Ophold af 9 Aar.

10) *Emilie Johansen*, Børstenbinderske, Stolefletterske og Haandarbejderske, Datter af ugift P. Nielsdatter i Kjøbenhavn, $18\frac{1}{4}$ Aar gl., afg. efter et Ophold af 8 Aar.

11) *Mariane Poulsen*, Strikkerske (meget svagt begavet), Datter af ugift A. M. Jensen (Stiffader Arbejdsmd. N. P. Jensen) i Frederikshavn, 18 Aar gl., afg. efter et Ophold af 7 Aar.

12) *Inger Marie Nielsen*, Haandarbejderske, Datter af ugift I. H. Larsdatter af Aistrup Sogn pr. Aalborg, $20\frac{1}{4}$ Aar gl., afg. efter et Ophold af $9\frac{1}{2}$ Aar.

13) *Alma Åkerlund*, Børstenbinderske og Haandarbejderske, Datter af ugift F. J. Hapach af Præstø, $19\frac{1}{2}$ Aar gl., afg. efter et Ophold af 8 Aar.

14) *Ane Jensen*, Haandarbejderske, Datter af Husmand Jens M. Jensen i Orte Sogn i Fyen, $16\frac{1}{2}$ Aar gl., afg. efter et Ophold af $4\frac{1}{2}$ Aar.

Skolen.

Forberedelsesklassen. 14 Elever.

Dansk. Frk. *Fischer*. 12 Timer. Læsning i Børnebogens 1ste Del (med latinsk Tryk) og Begyndelsen af 2den Del (afvejlende latinsk og stærkt spatieret Punkttryk). Gjenfortælling af 13 mindre Fortællinger. 9 mindre Digte ere lærte udenad. Desuden mundtlig Stavning, Afskrivning ved Hjælp af Bogstavkasser, Punktskrift med Afskrivning og lidt let Diktatstil.

Religion. Cand. theol. *Rüttel* til 1ste Januar, derpaa cand. theol. *Munch*. 5 Timer. Bibelhistorien fra Skabelsen til Rigets Deling og Hovedbegivenhederne i Frelserens Liv. 19 Salmer ere lærte udenad (deraf 12, som benyttes ved den daglige Andagt paa Institutet).

Regning. Frk. *Fischer*. 4 Timer. Sammenlægning, Fradragning, Halvering, — Mønt, Maal og Vægt —, Klokkeslæt. Baade Hovedregning og Tavleregning.

Frøbelske Arbejder. Frk. *Fischer*. 4 Timer. Smaaarbejder, passende for blinde Børn, med den Frøbelske Methode som Grundlag.

Spadsereture med Frk. *Fischer*. 3 Timer.

Første Klasse A. 13 Elever.

Dansk og Punktskrift. Frk. *Hoffmann*. 12 Timer. Læsning i Børnebogens 2den Del (latinsk Tryk og spatieret Punkttryk) og 3die Del (latinsk Tryk og almindelig Punkttryk). Gjenfortælling af 22 Historier. 10 Digte ere lærte udenad. Punktskrift: Øvelse i at skrive Bogstaver, Tegn o. s. v. og Afskrivning efter Bog, hovedsagelig latinsk Tryk, afvejlende med Afskrivning efter Punktskrift.

Religion. Translatør *Beeken*. 5 Timer. Bibelhistorie: fra Rigets Deling til Kristi Himmelfart. Katekismus: de 3 første Hovedstykker af Luthers lille Katekismus. 9. Salmer udenad.

Regning. Frk. *Hoffmann*. 3 Timer. De 4 Regningsarter i ubenævnte Tal, afvejlende Hoved- og Tavle-regning.

Geografi. Frk. *Hoffmann*. 3 Timer. Jordklodens vigtigste Omrids og Orientering paa Danmarkskortet. Fortællinger om Natur og Folkeliv.

Historie. Frk. *Fischer*. 3 Timer. Fra Kristendommens Indførelse i Danmark til Valdemar den Stores Tronbestigelse.

Modellering. Hr. *Beeken*. 4 Timer. Efter Modeller og efter Hukommelsen, dels i Ler, dels i Vox. Legemernes Grundformer og derefter vanskeligere Former i stigende Skala.

Første Klasse B. 12 Elever.

Dansk og Punktsskrift. Hr. *Beeken*. 12 Timer. Læsning af 2det Bind af H. C. Andersens Eventyr (latinsk Tryk) og af Johansens Danmarkshistorie (3 Bind i Punkttryk). 8 Fortællinger gjenfortalte. 12 Digte lærte udenad. Skrivning af Punktsskrift: Alfabetet og Afskrivning efter Bog.

Religion. Cand. theol. *Rømer*. 4 Timer. Bibelhistorie: fra Rigets Deling til Himmelfarten. De 3 første Hovedstykker af Katekismus. 14 Salmer udenad.

Regning. Hr. *Rømer*. 4 Timer. Multiplikation og Division med ubenævnte Tal, baade i Hovedet og paa Tavlen. Desuden Mønt, Maal og Vægt.

Geografi. Frk. *Hoffmann*. 3 Timer. Det Samme som i 1ste A.

Historie. Hr. *Beeken*. 3 Timer. Fra Ansgar til 1241.

Modellering. Frk. *Hoffmann*. 4 Timer. Øvelse i at behandle Ler og Værktøj. De vigtigste geometriske Grundformer og deraf afledede Figurer. Begyndt paa Bladformer; nogle enkelte Reliefarbejder udførte efter Gipsmodeller.

Anden Klasse. 13 Elever.

Dansk. Cand. phil. *Wildau*. 6 Timer. Læsning og Grammatik: Læsebog efter Neve og Andre og Historisk Læsebog. Den nøgne Sætning, Navneord, Tillægsord, Talord, Kendeord, noget om Udsagnsord. Udenadlærte Digte: Asker Ryg af Øhlenschlæger, Hr. Bugislaw af J. L. Heiberg, Dronning Dagmars Komme til Danmark (Folkevisen), Kong Valdemars Jagt af B. S. Ingemann, Ridder Kalv af Chr. Winther, Morten Borup af St. St. Blicher.

Religion. Hr. *Rüttel* til 1. Januar, derpaa Hr. *Munch*. 5 Timer. Katekismus: fra „Indledning“ til den anden Artikel, efter Balslev. Bibelhistorie: Det gl. Testamente, efter Balslev. 20 Salmer udenad.

Regning. Hr. *Rømer*. 4 Timer. De 4 Regningsarter med benævnte Tal og Reguladetri i hele Tal, i Hovedet og paa Tavlen.

Geografi. Hr. *Wildau*. 3 Timer. Danmark, Norge og Sverrig.

Historie. Hr. *Beeken*. 3 Timer. Danmarks Historie fra Aar 1241—1588.

Naturhistorie. Cand. polyt. *Guldberg* indtil September. 3 Timer. Noget af Planteriget. Derpaa cand. theol. *Mortensen* i Novbr. og Decbr. 2 Timer og fra 1. Januar 3 Timer. Det vigtigste om Pattedyr og Fugle.

Skrivning af latinsk Skrift paa det Guldbergske Apparat. Hr. *Rüttel* indtil 1. Januar, derpaa Hr. *Munch*. 3 Timer.

Tredie Klasse. 12 Elever.

Dansk. Hr. *Wildau*. 6 Timer. Læsning og Grammatik: „Samling af Fortællinger“ og 1ste Del af Apostlenes Gjæringer (begge med latinsk Tryk); gennemgaaet Formlæren og Sætningslæren efter „Lærerindernes Tillæg“. Stil: Diktat afvekslende med Gjengivelse af mindre fortællende Stykker.

Religion. Hr. *Rüttel* til 1. Januar, derpaa Hr.

Munch. 5 Timer. Katekismus: 2den og 3die Troesartikel, Fadervor og Daaben, efter Balslev. Bibelhistorie: Det nye Testamente, indtil Jesu Lidelse, efter Assens. 26 Salmer udenad.

Regning. Hr. *Wildau.* 3 Timer. Opgaver i Brøk og Reguladetri i Brøk. Femmers Hovedregningsopgaver II.

Geografi. Forstanderen. 2 Timer. Storbritannien og Irland, Frankrig, Tyskland, Østerrig, Ungarn, Schweiz, Italien, den spanske Halvø, Nederlandene og Belgien.

Historie. Hr. *Rømer.* 3 Timer. Danmarks Historie fra Christian den Fjerde til Christian den 9de. Uden Oldtidens Historie.

Naturhistorie. Hr. *Guldberg* til Septbr. 2 Timer. Hr. *Mortensen* i Novbr. og Decbr. 1 Time, fra Januar 2 Timer. Insekter, Edderkopper, Tusindben og Krebsdyr.

Geometri. Hr. *Wildau,* 2 Timer (10 Elever). Steen: Hovedformerne i Rummet, 1ste Kapitel. Det geometriske Tegneapparat (af cand. polyt. *Guldberg*) er benyttet til Besvarelse af c. 100 Opgaver af Spencers Geometri ved Bendix.

Naturlære. Hr. *Rüttel* til 1. Januar, derpaa Hr. *Munch.* 2 Timer (8 Elever). Legemerne i Almindelighed, Hvile, Bevægelse, Kraft og Arbejde, Vægtstangen Tyngdepunktet, Vejningsredskaber, Maskiner, Thermometret

Skrivning. Hr. *Rüttel* til 1. Januar, derpaa Hr. *Munch.* 2 Timer.

Fjerde Klasse. 11 Elever.

Dansk. Forstanderen. 4 Timer. Læsning og Analyse. Læst Krøblingen og 4 Eventyr af H. C. Andersen (med latinsk Tryk), „Fra Dyrelivet“ af Forskjellige, Skagen, Den lille Havfrue og de vilde Svaner af H. C. Andersen, Robert Fulton (et Afsnit af Bogen) af Hauch og Slaget paa Rheden (alt med Punktskrift.) Vers, lærte udenad: Slaget paa Rheden af Herts, Glæde over Danmark af Poul

Møller, Cort Adeler af Ingemann, Holger Danske af H. C. Andersen, „Jeg elsker de grønne Lunde“ af Helms, „Vi elske vort Land“ af Drachmann, Nr. 15 Stolt, og Kulneff efter Runeberg ved Sebbelov, et Møde af Zacharias Nielsen. Stil af fortællende Indhold: Eleverne have, alt som de vare flinke til, skrevet fra 6 til 12 Stile i Aarets Løb.

Religion. Hr. *Rømer*. 5 Timer. Katekismus: Hele Balslevs Forklaring. Bibelhistorie: Fra Lidelseshistorien til Petri og Pauli Martyrdød. 15 Salmer udenad.

Regning. Hr. *Wildau*. 3 Timer. Blandede Opgaver i Brøk, Reguladetri i Brøk og omvendt og sammensat Reguladetri, samt omtrent Halvdelen af „blandede Opgaver i alle Regningsarter“. Femmers Hovedregningsopgaver II.

Geografi. Forstanderen. 2 Timer. Rusland, Balkanhalvøen, Asien, Afrika, Amerika og Australien.

Historie. Hr. *Rømer*. 4 Timer. Hele Verdenshistorien er gennemgaaet fragmentarisk. Danmarkshistorien er repeteret uden Overhøring.

Naturhistorie. Hr. *Guldberg* til Septbr. 2 Timer. Hr. *Mortensen* i Novbr. og Decbr. 1 Time, fra 1. Januar 2 Timer. Mennesket, Krybdyr, Padder, Bløddyr, Orme, Pighudede, Gopler og Koraldyr.

Geometri. Hr. *Wildau*. 3 Timer. Steen: Hovedformerne i Rummet, 2det Kapitel. De vigtigste Regler for Legemers og Fladers Udmaaling. Tegneapparatet er benyttet til Løsning af 60—70 Opgaver af Spencers Geometri.

Naturlære. Hr. *Rüttel* til 1. Januar, derpaa Hr. *Munch*. Vædskens Ligevægt, Vægtfylde, luftformige Legemers Ligevægt, Molekylær-Kræfter, Varmen (særlig Fordampning og Dampmaskiner).

Skrivning. Hr. *Rüttel* til 1. Januar, derefter Hr. *Munch*. 1 Time.

Fortsættelsesundervisning.

Femte Klasse.

Bibellæsning (18 Elever). Hr. *Rømer*. 1. Time. Lucæ Evangelium er gennemgaaet.

Kirkehistorie (18 Elever). Hr. *Rømer*. 1 Time. Hele Kirkehistorien er gennemgaaet, især efter Fr. Nielsens mindre Kirkehistorie.

Danmarkshistorie (17 Elever). Hr. *Rømer*. 1 Time, sammen med 4de Klasse.

Verdenshistorie (21 Elever). Hr. *Rømer*. 1 Time. Oldtiden, Middelalderen og Begyndelsen af den ny Tid.

Naturlære (7 Elever). Hr. *Rüttel* til 1ste Januar, derpaa Hr. *Munch*. 1 Time. (Bevægelseslæren, Magnetismen og Elektriciteten.

Skrivning (6 Elever). Hr. *Rüttel* og derpaa Hr. *Munch*. 1 Time.

Regning (10 Elever). Hr. *Wildau*. 1 Time. Opgaver af „Blandede Opgaver i Brøk, Reguladetri i Brøk og omvendt og sammensat Reguladetri“, „Blandede Opgaver i alle Regningsarter“, „Opgaver i Decimalbrøk“. Femmers Hovedregningsopgaver II.

Geometri (9 Elever). Hr. *Wildau*. 1 Time. Forelæst Dele af Poul la Cours „Historiske Matematik“.

Naturhistorie (14 Elever). Hr. *Guldberg* til September, Hr. *Mortensen* fra Novbr. 1 Time. Urdyrene Koraldyr, Gopler, Pighudede, Orme og Leddyr.

Geografi (14 Elever). Forstanderen. 1 Time. Forelæst Brehms Naturliv og Opdagelsesrejser i Polarlandene.

Dansk Literaturhistorie med Forelæsning af 3 af Holbergs Komedier, Molbechs Ambrosius Stub og Poul Møllers Rejse til Kina og den krøllede Fritz. Desuden forelæstes: Chr. Molbechs Indledning til Dantes guddommelige Komædie, og Regyndelsen af hans Oversættelse. (14 Elever). Forstanderen. 1 Time.

Skoletimerne (i 1892).

	Forbkl.	1 A.	1 B.	II.	III.	IV.	V.
Dansk med Punkt- skrift og Stil.....	12	12	12	6	6	4	1
Religion.....	5	5	5	5	5	5	2
Skrivning.....				3	2	1	1
Regning.....	4	5	4	4	3	3	1
Geografi.....		3	3	3	2	2	1
Historie.....		3	3	3	3	4	2
Naturhistorie.....				3	2	2	1
Geometri.....					2	2	1
Naturlære.....					2	2	1
Frøb. Arbejder ...	4						
Modellering.....		4	4	2			
Spadsereture.....	3						
		28	32	31	29	27	11 =
							183 Timer

Af disse Timer var 1 i Danmarks Historie fælles for IV og V. Det virkelige Timeantal var altsaa 182.

Lærernes Timer.

Forstander og Førstelærer *Moldenhawer.*

Dansk i IV	4	Timer.
— i V	1	—
Geografi i III	2	—
— i IV	2	—
— i V	1	—
	10	Timer

Andenlærer *Wildau.*

Dansk i II	6	Timer.
— i III	6	—
Geografi i II	3	—
Regning i III	3	—
— i IV	3	—
— i V	1	—
Geometri i III	2	—

Geometri i IV.....	2	Timer.	
— i V.....	1	—	
			————— 27 Timer.

Tredielærer *Rømer.*

Religion i I B.....	4	Timer.	
— i IV	5	—	
— i V	2	—	
Historie i III	3	—	
— i IV	4	—	
— i V	1	—	
Regning i I B.....	4	—	
— i II.....	4	—	
			————— 27 Timer.

Fjerdelærer *Becken.*

Dansk og Punktskrift i I B	12	Timer.	
Religion i I A	5	—	
Historie i I B.....	3	—	
— i II.....	3	—	
Modellering i I A.....	4	—	
			————— 27 Timer.

(Desuden 2 Extratimer i Modellering i II.)

Femtelærer *Rüttel* til 1ste Januar, derpaa konstitueret.
Lærer *Muneh.*

Religion i Forbkl.....	5	Timer.	
— i II	5	—	
— i III	5	—	
Naturlære i III.....	2	—	
— i IV	2	—	
— i V	1	—	
Skrivning i II.....	3	—	
— i III	2	—	
— i IV	1	—	
— i V	1	—	
			————— 27 Timer.

Andenlærerinde Frøken *Hoffmann*.

Dansk og Punktskrift i I A	12	Timer.
Regning i I A	5	—
Geografi i I A	3	—
— i I B	3	—
Modellering i I B	4	—
	—————	27 Timer.

Lærerinde Frøken *Fischer*.

Dansk i Forbkl.	12	Timer.
Regning i Forbkl.	4	—
Frøbelske Arbejder i Forbkl.	4	—
Historie i I A	3	—
Spadsereture i Forbkl	2	—
	—————	25 Timer.

Lærer *Guldberg* til September. Lærer *Mortensen* fra
November.

Naturhistorie i II	3	Timer
— i III	2	—
— i IV	2	—
— i V	1	—
	—————	8 Timer

Den daglige Inspektion var som hidtil fordelt mellem de faste Lærere og Lærerinder, saaledes at til enhver Tid paa Dagen en Lærer og en Lærerinde havde Tilsyn, hin med Drengene, denne med Pigerne. Desuden var Tilsynet med Alt, vedrørende Børnenes Orden og Renlighed overdraget til Lærere og Lærerinder paa den Maade, at hver af dem havde bestemte Børn at tilse. I Søndagsinspektionen deltog Forstanderen som hidtil efter Tour.

Ved den regelmæssige Kirkegang for de Ukonfirmerede, hveranden Søndag for Piger, hveranden for Drengene, ledsagedes Børnene af en Lærer eller Lærerinde. De, som gik til Præsten, havde Tilladelse til at gaa i St. Johannes Kirken for at høre Pastor *Rindom*, hvorimod de Andre i Regelen

gik i Jacobs-Kirken, hvor Institutet har faste Stolestader.

Den 27de September 1891 konfirmeredes af Pastor *Rindom* i St. Johannes-Kirken 12 Elever (8 Dreng og 4 Piger).

Af Lærere og Lærere er der jævnlig bleven læst for Eleverne i deres Fritid.

Gymnastik.

Nederste Hold af Drengene	6	Timer.	
Øverste do. af do.	3	—	
Nederste do. af Pigerne	5	—	
Øverste do. af do.	4	—	
			<u>18 Timer.</u>

I Sommermaanederne:

Nederste Hold af Drengene:			
2 Gange 1 Time i Svømning	2	Timer.	
Gymnastik	3	—	
			5 Timer
Øverste Hold af Drengene:			
2 Gange 2 Timer i Svømning	4	Timer.	
Gymnastik	2	—	
			6 Timer
Nederste Hold af Pigerne:			
Gymnastik	4	Timer.	
Øverste Hold af Pigerne:			
Gymnastik	3	—	
			<u>18 Timer.</u>

Hvert Hold har i en af de ugentlige Gymnastiktimer Dands.

Undervisningen ledes af Gymnastiklærer *Reitzel*, og i Pigeres Timer er en Lærerinde tilstede.

I Sommermaanederne gik Pigerne regelmæssig i Søbad. (I den øvrige Tid af Aaret benyttedes regelmæssigt varme Bade).

Musik.

Sang- og Musiklære samt Læsning og Skrivning af

det Brailleske Nodesystem for Blinde. Fhv. Kgl. Kapelmusikus *W. Schiøtt*.

Eleverne vare delte i 1ste Hold A. (Piger) og 1ste Hold B. (Drenge), som ved Opfattelse gennem Øret lærte Salmelodier og enstemmige Sange og gennemgik Musiklærens Begyndelsesgrunde, 2det Hold A. (Piger) og 2det Hold B. (Drenge), som i Forening lærte 9 Sange, for blandede Stemmer, idet 3die Hold medvirkede, og hver for sig Dannelsen af Dur-Skalaen og den melodiske og harmoniske Moll-Skala, noget af Intervallerne, i Forbindelse med Nodeskrift (det Brailleske), og 3die Hold, som foruden det, der er sunget sammen med 2det Hold, har lært 8 Sange for blandede Stemmer uden Noder og 13 efter Noder (Solfegiering).

1ste Hold A. havde	2	Timer.	
1ste do. B. -	2	—	
2det do. A. -	2	—	
2det do. B. -	2	—	
2det og 3die Hold sammen	2	—	
3die Hold alene	2	—	
Dertil kom Nodeskrift for Instrumentalmusik	2	—	
og de Seendes Nodesystem (forskjellige Hold)	4	—	
	<hr style="width: 100px; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>		18 Timer.

Pianofortespil: hos Hr. *Schiøtt* 3 Elever (Piger), 6 Timer; hos Hr. *Attrup* 3 Elever (Drenge), 8 Timer.

Orgel- og Harmoniumspil 18 Timer, Musiktheori 4 Timer, hos Hr. *Attrup*, 4 Elever (Drenge), 12 Timer.

Violinspil: hos Hr. *Schiørring*, 12 Elever (Drenge), 18 Timer.

Fløitespil: hos Hr. *Schiøtt*, 3 Elever (Drenge), 3 Timer.

Klaverstemning: hos Hr. *Buck*, 18 Timer.

Musiklærernes Timer.Hr. *Schiøtt*:

Sang, Musiklære og Nodeskrift 18 Timer.

Klaverspil 6 —

Fløjtespil 3 —

————— 27 Timer.

Hr. *Attrup*:

Orgelspil 8 Timer.

Musiktheori 4 —

Klaverspil 8 —

————— 20 Timer.

Hr. *Schiørring*:

Violinspil 18 Timer.

Hr. *Buch*:

Klaverstemning 18 —

Haandværk og Haandgjerning.

Kurvemageri (17 Elever), Rørsædefletning (10 Elever) 42 Timer ugenlig hos Mester *Hendriksen*. Hans Medhjælper, Kurvemager *Lund*, havde 24 Timer.

Rebslageri (3 Elever), 24 Timer hos Mester *Jørgensen*.

Børstenbinderi (17 Elever, hvoraf 5 kvindelige), 36 Timer hos Mester *Petersen*.

Skomageri (11 Elever). 36 Timer hos Mester *Kyster*.

Sløjd (8 Elever), 4 Timer hos cand polyt. *Guldberg* til Septbr., Relieftrykker *Sørensen* fra Novbr. til Marts og derpaa hos Sløjdlærer *Hansen*.

Kvindelige Haandarbejder hos 1ste Lærerinde Frøken *Heyn* og 3die Lærerinde Frøken *Eschricht*, samt Frøken *Fischer* og den blinde *Sophie Madsen*. Syning (30 Piger), Strikning (40), Hækling, Filering m. m. (18). Nogle af Eleverne syede paa Maskine; de, som have lært det, erholde en Haandsymaskine ved Afgangen fra Institutet.

Ugekarakterer, Aarseensur og Aarsprøve.

Der er som hidtil hver Lørdag givet Ugekarakterer i Skolefagene, og 3 Gange er der givet en Hovedcensur. Efter

de to af dem foretoges der Omflytning i Klasserne. Den 3die lægges sammen med Examenskaraktererne i Skolefagene. Examens-Censuren omfatter tillige de andre Lærefag.

Aarsprøven afholdtes i 1892 fra den 30te Maj til den 3die Juni, umiddelbart før Pintsen. Foruden Lærerne og Lærerinderne deltog i Censuren: Pastor *Rindom*, Forstander *Jensen* (ved Opfostringshuset), cand. theol. *Larsen* (Lærer ved Vaisenhuset), Justermester *Bruun*, Dr. phil. *Poulsen*, Ritmester *Lillienskjold*, Kommandør *Hansen*, cand. theol. *Guldberg*, Oberstløytenant *Amsinck*, Sanginspektør *Sanne*, Pianist *Winding*, Hof-Pianofortefabrikant *Møller*, Kgl. Kapelmusikus *Sveistrup* og 1ste Lærerinde ved det Kgl. Døvstummeinstitut Frøken *Egede*.

Præmien til den Elev, som har bestaaet bedst ved Examen, (7 Kr.) tilkjenndtes Duxen i Cl. III, *Cathrine Andreassen*; da der kunde disponeres over et lignends Beløb til en Extrapræmie, tildeltes denne Duxen i Cl. IV, *Sorine Nielsen*.

Forhold vedrørende Institutets Personale.

Femtelærer *Rüttel* frattraadte sin Plads ved Institutet den 1ste Januar 1892, for at forberede sig til at virke som Missionær i Grønland. I hans Sted konstitueredes cand. theol. *Munch*.

I September indlagdes cand. polyt. *Guldberg* til Observation paa Kommunehospitalet, og derfra overførtes han til St. Hans Hospital. I November overtoges hans Naturhistorieundervisning af cand. theol. *Mortensen*, først med et mindre og derpaa fra 1ste Januar med det fulde Timeantal Hans Haandgjerningstimer for Drengene besørgedes indtil Finantsaarets Stutning af Relieftrykker *Sørensen*, derpaa fra 1ste April af Sløjdlærer *N. D. Hansen*, forhenværende Elev af Institutet.

Under Musiklærer *Attrups* Sygdom, fra Slutningen af Marts indtil Skoleaarets Slutning, besørgedes hans Timer i Musiktheori og Klaverspil af Elev i Institutet *Carl Cohn*, og fra Slutningen af April hans Timer i Orgelspil af forhenværende Elev af Institutet *William Hansen*, som senere er bleven ansat som Organist i Odense.

I Blindelærer-Kongressen i Kiel fra den 4de til den 7de August deltog Forstanderen og 12 andre af Institutets Lærerpersonale. Ved dette Møde valgtes Forstanderen til Vicepræsident.

Sygdom og Dødsfald blandt Eleverne.

Søren Tygesen døde efter længere Tids Sygdom under et Ophold i Hjemmet den 9de September 1891.

Pauline Pedersen døde ligeledes efter lang Tids Sygdom i Hjemmet den 19de November 1891.

Olga Petersen døde paa Institutet den 25de Decbr. 1891. Hendes Begravelse fandt Sted den 31te, og Jordpaakastelsen forrettedes paa Institutet af Pastor *Rindom*, som holdt en smuk Tale.

Carl Piil døde paa Institutet den 23de Maj 1892. Faderen ønskede ham begravet i Hjemmet, og inden Kisten førtes bort, fandt en lille Højtidelighed Sted paa Institutet, ved hvilken Læreren, Hr. *Munch*, talte nogle hjertelige Ord til Afsked.

I alle 4 Tilfælde var Dødsårsagen Lungesvindot hos udpræget scrofuløse Børn. Hos Carl Piil optraadte Sygdommen som Komplikation i Influenza i Febr. 1892.

Georg Krogh var syg fra Januar 1892 til Slutningen af Skoleaaret, omtrent $\frac{1}{2}$ Aar, af kronisk Lungebetændelse efter Influenza.

Ifølge Lægens Beretning vare af de 17 Tilfælde af Influenza, der forefaldt paa Institutet, 5 komplicerede med Lungebetændelse. Desuden forekom nogle lettere Tilfælde af Scarlatina, Angina diphteritica, Ansigtsrosen m. m.

Festdage, Fornøjelser og Frier.

Efter Aarsprøven i Maj fulgte Pintseferien, som varede fra den 16de til den 25de Maj, paa hvilken Dag de nye Elever modtoges. Den 26de Maj begyndte det nye Skoleaar. Den 10de Juli afholdtes den aarlige Skovtur. Der var taget Vogn for hele Dagen, og der indtoges 3 Maaltider paa Eremitagen. Et Musikkorps af tidligere Elever var med paa Turen. Om Formiddagen foretoges en længere Spadseretur, om Eftermiddagen en Kjøretur. Paa

Grund af et forventet Besøg af en Del Fagfolk udsattes Sommerferien til den anden August. De fleste af Eleverne vare i Besøg i Hjemmet eller hos Kammerater. De havde alle fri Rejse, idet der udstedtes Fribilletter af samtlige Jernbaner og nogle Dampskibe, og den nedsatte Betaling, som maatte erlægges til det forenede Dampskibsselskabs Skibe, udrededes af Institutet. Den 1ste September begyndte Undervisningen igjen.

Juleferien varede fra den 23de December til den 3die Januar. Juleaften højtideligholdtes som sædvanlig, og Pastor *Rindom* prædikede Kl. 2. Ogsaa Nytaarsaften højtideligholdtes, men paa Grund af en Elevs Begravelse bortfaldt Dausen.

Som sædvanlig afholdtes deres Majestæters Kongens og Dronningens Fødselsdage, Institutets Stiftelsesdag (den 5te November) og Afslutningen af Aarsprøven.

Institutet har som sædvanlig hver Lørdag havt 6 Pladser at raade over i det kgl. Theater, og et Antal af Eleverne have havt Adgang til Musikforeningens Prøver

Den 17de Oktoker overværede 30 Elever de Blindes Koncert til Indtægt for de Blindes Sygekasse, og den 15de November overværede et lignende Antal deres Koncert til Indtægt for dem selv; den 12. Decbr. overværede en Del af Eleverne en tredie Koncert. Den 23de Novbr. fik Institutet nogle Fribilletter til Frøken *Thomsens* Koncert. Den 25de Januar overværede ca. 70 Elever de to forhv. Elever *Vilhelmine Christensens* og *Christen Olsens* Koncert i Slotskirken. Nogle af Eleverne overværede en Soirée for Kammermusik.

Majestæternes Guldbryllupsfest højtideligholdtes om Formiddagen med Traktement og Hørmusik, og Institutet havde modtaget 50 Fribilletter til Festforestillingen i Folketheatret. Om Aftenen gaves et Festmaaltid, og derefter havde Eleverne Dands. Der var kun een Mening om, at det havde været den fornøjeligste Dag i hele Aaret.

Besøg af Fremmede.

Da Institutet havde afslaaet den Ære, at modtage den Blindelærerkongres, som var berammet til Sommeren 1891,

og da denne som Følge deraf afholdtes i Kiel, gjorde der sig blandt Mødets Deltagere et Ønske gjældende om med dette Møde at kunne forbinde et Fællesbesøg paa Blindeinstituttet i Kjøbenhavn for at se dette i fuld Virksomhed. Dette skete den 31te Juli og den 1ste August, paa hvilke Dage Instituttet besøgtes af Mr. *Buckle*, Forstander for Blindeinstituttet i York. Fru *Buckle*, Plejemoder ved samme Institut, Mr. *Munby*, Honorary Secretary i sammes Bestyrelse, Forstander *Meyer* og *Frue* fra Blindeinstituttet i Amsterdam, Mons. *Secretan*, Forstander for Blindeinstituttet i Lausanne, M. de la *Sizeranne* fra Paris, Udgiver af de to Tidsskrifter, *Le Valentin Haüy* (for Seende) og *Le Louis Braille* (for Blinde, trykt med Punktskrift), Forstander *Entlicher* og Lærer *Godai* fra Blindeinstituttet i Purkersdorf ved Wien, Forstander *Heller* fra det israelitiske Blindeinstitut paa Hohe Warte ved Wien, Forstander, geistl. Rath *Helletsgruber* fra Blindeinstituttet i Linz, Forstander, Statsraad *Nädler* fra Maria-Foreningens Blindeinstitut i St. Petersburg, Frk. *Lemm*, Lærerinde fra Blessig-Stiftelsen for Blinde s. St., Rector *Kull* fra Blindeinstituttet i Berlin med Frue, Overlærer *Ricmer* fra Blindeinstituttet i Dresden, Lærer *Köhler* fra Blinde-forskolen i Moritzburg i Sachsen, Inspektør *Schild* fra Blindeinstituttet i Frankfurt a. M., Forstander *Krause* og Lærer *Gørner* med Frue fra Blindeinstituttet i Leipzig, Forstander *Kunz* fra Blindeinstituttet i Illzach, Overlærer *Ruppert* fra Blindeinstituttet i München, Lærer *Fleig* fra Blindeinstituttet i Bromberg, Lærer *Hoefs* fra Blindeinstituttet i Neu-Torney ved Stettin, Lærerne *Wiedow* og *Matthies* fra Blindeinstituttet i Steglitz ved Berlin, Lærerne *Beyer* og *v. d. Kemps* fra det katolske Blindeinstitut i Grave i Holland, og Lærerinderne Frk. *Segerstedt* og Fru *Nordin* fra Sverrig.

Præses for Blindeinstituttets Bestyrelse, Kammerherre *Wolffhagen*, var tilstede paa Institutet begge Dage, ligesom Hs. Excellence Kultusminister *Goos* bærede Institutet med sin Nærværelse og bød de fremmede Gjæster velkomne.

De Fremmede tilbragte Størstedelen af de 2 Dage paa Institutet, hvor der i den Anledning holdtes Frokost. Den 31te Juli om Eftermiddagen foretoges en Fællestour til Dyrehaven, med Aftensmaaltid paa Klampenborg, og den 1ste August gaves der de Fremmede Lejlighed til et Besøg paa

Rosenborg. Ogsaa Kjædeselskabets Anstalter for Blinde besøgte, ligesom nogle af Selskabet toge Udsalget af Blindes Arbejder samt Værkstederne for Blinde i Store Kongensgade i Øjesyn.

I Ferietiden besøgte Institutet af Dr. *Mihalyik*, Forstander for Blindeinstitutet i Pesth.

I Oktober besøgte Institutet af Sløjdlærer *Mikkelsen* og Lærer *Johnson* fra Bergen, og Lærer *Gaedeke* fra det Kgl. Blindeinstitut i Steglitz hospiterede her i nogle Dage. I Maj 1892 opholdt Frøken *Westersträhle*, Lærerinde ved Blindeinstitutet i Helsingfors, sig her i længere Tid, og Institutet modtog Besøg af Brahminen, Dr. med. & chirurg. *R. Jyengar* fra Mysore i Forindien.

Desuden er Institutet bleven besøgt af Lærere og Elever fra en af de Massmannske Søndagsskoler. Hr. *Dupont Hansen* fra Chikago (hvis Søn er oplært i Institutet) m. fl., samt Emdrupborg Højskoles Elever.

Institutets Indtægter og Udgifter i 1891—92.

	Indtægt.	Kr.	Ø.
Statsbidrag og indvundne Renter		84,846.	27
(hvoraf 4800 Kr. ikke have passeret Institutets Kasse)			
Elevkontingenter		3,710.	84
Indtægt af Elevarbejder		469.	83
		<hr/>	<hr/>
		89,026.	94
	Udgift.	Kr.	Ø.
Lønninger		9,700.	
Pensioner		1,610.	
Honorarer		19,635.	92
Bespisning, Klæder og Vask		32,649.	01
Sygepleje		1,315.	90
Bygningsvedligeholdelse		1,797.	99
Inventariets Vedligeholdelse		2,998.	21
Renovation m. m.		961.	37
Brændsel		3,773.	81
		<hr/>	<hr/>
		Lateris . . .	74,288. 21

	Kr.	Ø.
Transport...	74,288.	21
Belysning	2,120.	79
Skatter og Afgifter	1,461.	84
Adskillige Udgifter	2,684.	14
Bøger, Noder og andre Undervisningsapparater, samt Arbejdsmaterialier, (derunder 800 Kr. til Hr. <i>Schiøtt</i> for Haandarbejde).....	6,599.	89
Uforudsete Udgifter.....	1,596.	10
(derunder Trykning af Aarsberetning, Udøvelse af Gjæstfrihed under Fællesbesøget fra Ud- landets Blindeinstituter, Reiseunderstøttelse til Lærere og Lærerinder til Kongressen i Kiel og Vikariat i Sygdomstilfælde.)		
Dyrtidstillæg.....	275.	88
Revisionsantegnelser.....	"	9
		<hr/>
	89,026.	94

**Anna v. Graefe, f. Komtesse Knuths Legat for
Blinde og Svagsynede.**

1891:	Indtægt.	Kr.	Ø.
Maj	Kassebeholdning	119.	94
Juni	Renter af 4600 Kr. 4 % Oblig.....	92	Kr.
	Do. af 400 „ 3 $\frac{1}{2}$ % do.	7	„
		<hr/>	99. „
Juli	Fra Buderup Gravlev Sogn: til Rebslagerværktøj til <i>N. Andersen</i> ved hans Afgang fra Institutet.....	100.	„
	Fra Aalborg Amt til do. do.	100.	„
Decbr.	Renter af ovennævnte Oblig.....	99.	„
	Renter i Bikuben til $\frac{30}{6}$ 1891	2	Kr. 71 Ø.
	Do. til $\frac{31}{12}$ -	2	- 69 -
		<hr/>	5. 40
			<hr/>
		522.	34

1891:	Udgift.	Kr. Ø.
Juni	Hør og Hamp til Elev <i>N. Andersen</i> ved Afgangen	70. „
	Et Rebslagerværktøj til Samme med Fragt m. m.	175. 52
Juli	Forhv. Elev <i>Creutzberg</i>	45. „
Novbr.	Forhv. Elev <i>And. Hansen</i> , Skomager i S. Næraa, (Fyen) til Opførelse af et Værksted	100. „
	Saldo	132. 82
		<hr/>
		523. 34

**Det separate Understøttelsesfond ved det
Kgl. Blinde-Institut.**

1891:	Indtægt.	Kr. Ø.
April	Kassebeholdning	200. 72
	Indbetalt af <i>M. Hansen</i> paa Eriksdal til <i>Jørg. Marius Hansens</i> Kurvemagerværktøj	50. „
	do. af Gaardbestyrer <i>Claus Mund</i> paa Fyllested Mark (Fyen) til <i>Hans Munds</i> Børstenbinder-Rekvisiter	100. „
	do. af Særslev Sogn (Fyen) til en Maattemaskine m. m til <i>Anders Jacob Andersen</i> ...	25. „
	do. af Kjøbenhavns Magistrat til Skomagerværktøj og Læder til <i>Otto Brøsch</i> (i Ordrup)	200. „
	do. af Samme til Børstenbinder-Rekvisiter til <i>Emilie Johansen</i>	100. „
	do. af Sulsted Aistrup Sogn (Jylland) til do. til <i>Inger Marie Nielsen</i>	100. „
	do. af Gaardejer <i>J. P. Raun</i> i N. Vilstrup i Slesvig til Kurvemager-Rekvisiter til <i>P. Raun</i>	130. „
	do. af Samme til en Violin til Samme	65. „
	do. af Greis-Sindbjerg Sogn (Jylland) til <i>Johanne Steffensens</i> Børstenbinder-Værktøj ...	70. „
	do. af Gjesteleve Sogn (Fyen) til <i>Chr. Vilh. Jensens</i> Skomagerværktøj	100. „
	do. af Slagelse St. Peders Landsogn til <i>Chr. Hansens</i> Skomagerværktøj	75. „

Lateris... 1215. 72

		Kr. Ø.
1891:	Transport...	1215. 72
Maj	Indbetalt af Præstø Kommune til Børstenbinder-Rekvisiter til <i>Alma Åkerlund</i>	15. 60
	do. af Tikjøb Sogn (Sjælland) til den f. A. afg. <i>Erik Hansens</i> Børstenbinder-Rekvisiter m. m.	150. „
Juli	do. af Svendborg Amt til <i>Chr. Vilh. Jensens</i> Skomager-Rekvisiter	100. „
1892:	do. af Kjøng Sogn (Sjælland) til <i>Theodor Jensens</i> Kurvemagerværktøj m. m. (i Kjbhvn.)..	150. „
Marts	do. af Aarhus Kommune til <i>Elvira Voldums</i> Børstenbinderværktøj m. m. (i Kjbhvn.).....	150. „
April	Rente i Bikuben, Juni 1891	25. 82
	do. i do. — —	2. 60
1891:	do. i do. Decbr. —	2. 54
Juni	do. af Obligationer: 3600 Kr. til $3\frac{1}{2}\%$ 63 Kr. 14200 - til 4% 284 -	<hr/> 347. „
Juli	<i>Melchior's</i> Legat med Renter	806. 16
Decbr.	Rente af Oblig. 3600 Kr. til $3\frac{1}{2}\%$ 63 Kr. 15000 - til 4% 300 -	<hr/> 363. „
		<hr/> 3328. 44

	Udgift.	Kr. Ø.
1891:		
Maj	Kurvemagerværktøj til <i>P. Raun</i> .. 54 Kr. 8 Ø. Stemme-Rekvisiter til Do..... 18 — 70 —	
og	En Violin med Bue og Kasse til Do. 85 — „ — Tilbagebetalt Faderen..... 72 — 52 —	<hr/> 230
Juni	Mester <i>P. Hendriksen</i> Førskud til Anskaffelse af Værktøj	65.
	Kurvemagerrekvisiter til <i>Jørgen Marius Hansen</i>	100.
	do. til <i>Otto Brøsch</i>	150.
	Børstenbinder-Rekvisiter til <i>Inger Marie Nielsen</i>	100.
	do. til <i>Emilie Johansen</i>	100.
	do. til <i>Johanne Steffensen</i>	90.
	do. til <i>Hans Mund</i>	100. 7
		<hr/> Lateris 935, 7

		Kr.	Ø.
	Transport...	935.	7
Maj	Garn og Porto til <i>Emilie Johansen</i>	20.	
	do. til <i>Alma Aakerlund</i>	20.	
og	do. til <i>Mariane Poulsen</i>	10.	
Juni	do. til <i>Inger Marie Nielsen</i>	20.	
	Dampskibsbillet til <i>Alma Akerlund</i>	3.	
	Børstenbinder-Værktøj til do.	12.	60
	Garn til <i>Johanne Steffensen</i>	20.	
	Skomager-Rekvisiter til <i>Chr. Hansen</i>	75.	
	do. til <i>Chr. Vilh. Jensen</i>	200.	
	do. til <i>Otto Brosch</i>	50.	
	Læder til Skomager <i>P. Petersen</i> i Udbyneder Sogn	50.	
	Hjælp til Møbler til <i>Villiam Hansen</i> (senere Orga- nist i Odense)	30.	
	Maatteflettemaskine m. m. til <i>Anders Jacob Andersen</i>	25.	
	3 Violiner med Bue og Kasse til <i>Jørg. Mar. Hansen, Otto Brøsch og Anders Jacob Andersen</i>	105.	
Juli	Garn til <i>Andrea Larsen</i> i Aakirkeby	30.	
	Til Kurvemager <i>C. Schultz</i> i Fredericia.....	50.	
Oktbr.	Garn til <i>Anc Jensen</i> ved Afgangen	20.	
	Til <i>Jacobline Jacobsen</i>	30.	
Decbr.	Til Kurvemager <i>C. Hansen</i> til en Seng m. m.	40	
	Overført til 18 ^{92/93} Kjøng Sogus Bidrag til <i>Theo- dor Jensen</i>	150.	
	og Aarhus Kommunes Bidrag til <i>Elvira Voldum</i>	150.	
Juni	Udbetalt til „Reservefondet“, hvis Kapital er til- lagt det separate Fond (for 3 Terminer) ...	21.	
	En Bikubebog (ved Opgjørelsen)	„	25
Decbr.	Fru <i>Boje</i> (f. Scharling) Helsinge	100.	
	Frøken <i>Bræstrup</i>	100.	
Oktbr.	Kjøbt 800 Kr. 4 % vest- og sønderj. Kreditf. Oblig. 5 Serie	804.	36
	Saldo	257.	16
		<hr/>	
		3228.	44

Relieftrykning.

Siden Meddelelsen i Aarsberetningen i 18⁹⁰/₉₁ er optrykt med Punktskriftstyper: H. C. Andersens „Skagen“ og paabegyndt Optrækning af Europas Geografi af *J. Moldenhawer*. og med latinsk Tryk: det gamle Testaments Bibelhistorie af Balslev.

Steretyperet i Punktskrift er en af Frk. *M. Hoffmann*s udarbejdet „Forklaring til de Seendes Nodesystem,“ der er trykt ved Hjælp af støbte Metalplader. Dernæst er der ved Hjælp af tidligere med Punktskrift forsynede Stereotypplader trykt et nyt Oplag af et Afsnit af „Robert Fulton“ af Hauch. Endelig er der for private Midler stereotyperet i Punktskrift en „dansk Literaturhistorie“ i 2 Dele.

Af Musikalier er stereotyperet „Liebeslied“ af *Liszt* og *Schumann*. „La galante“ af *Hummel*, Sonate Nr. 8 i C Dur af *Haydn*, „Hen over Steppen“ af *Schytte*, „Folkelivsbilleder af *Grieg*.

Til Hjælp ved Stereotyperingen er i sin Tid anskaffet et saakaldet Slagapparat fra England, bestaaende af en Trætavle med Messinglineal med tilhørende punkteret Underlag. Denne benyttedes fra 1887, indtil der i 1889 fra Berlin anskaffedes et andet Slagapparat med Metalplade med Riller (som paa de franske Punktskrifttavler) og en Messinglineal. Denne afløstes i 1891 af et her forfærdiget Slagapparat med et punkteret Metalunderlag, lig det engelske, men langt stærkere og med den engelske Lineal, Paa disse Slagapparater udføres Metalpladernes Forsyning med Punktskrift ved Hjælp af en Metalpren og en Trækølle.

I 1890 anskaffedes en af Rektor *Kull* i Berlin konstrueret Stereotyperingsmaskine, paa hvilken Metalpladernes Punktskrift frembringes ved Hjælp af en Trædemekanisme. Ved Hjælp af denne frembringes nu Stereotypplader til mange af de Musikalier, som skulle benyttes i Relief, medens saadanne tidligere bleve afskrevne i flere Exemplarer.

Til Afskrivning af Punktskrift benyttes paa Institutet en af den blinde Klaverstemmer *Johan Wulff*, forhv. Elev af Institutet, konstrueret Maskine, der er indrettet til at

kunne skrive paa begge Sider af Papiret. Lærerinderne, Frk. *Hoffmann* og Frk. *Eschricht* have paa den skrevet flere Ting til Brug for Blinde.

Til selve Trykningen ved Hjælp af Stereotypplader benyttes en fra *Emil Krause* i Leipzig i 1888 forskreven Presse (saakaldet Prægmaskine).

Trykning med Typer anvendes nu kun til saadanne Bøger, som trykkes enten helt med latinske Bogstaver eller dels med saadanne, dels med Punkttryk, eller saadanne Punkttrykbøger, som antages senere at ville blive optrykte med en Del Forandringer.

Relieftrykningen kommer ikke blot Undervisningen til Gode; men ifølge en ved Institutets Oprettelse vedtagen Bestemmelse medgives Eleverne ved deres Afgang fra Institutet saadanne Bøger og Musikalier, som de sætte Pris paa eller have særlig Anvendelse for. Desuden udlaanes Reliefbøger til forhenværende Elever.

Af de Bøger, som egne sig til Læsning for Voxne, har Institutet stedse overladt de Blindes Læseforening lige saa mange Exemplarer, som der findes Læsekredse (for Tiden 4). Det samme er sket med de for privat Regning trykte Bøger.

Med Understøttelse af Bibelselskabet for Danmark er i Aarenes Løb trykt med latinsk Skrift Matthæi og Johannes Evangelier, Apostlenes Gjerninger og 4 apostoliske Breve, og med Punktskrift Lucæ og Marci Evangelier, og disse Bøger bortgives af Institutets Forstander paa Bibelselskabets Vegne baade til afgaaende Elever og til andre Blinde, som have lært at læse med Fingrene. Et almindeligt Ønske, som dog endnu ikke har kunnet opfyldes, er Trykningen af Davids Salmer.

Kjøbenhavn, den 25de Oktober 1892.

J. Moldenhawer.

